

NJ120

John von Neumann
1903-1957

neumann120.hu #neumann120

A Neumann Társaság hírlevele - 464. sz. - 2023. 02. 16.

FÓKUSZBAN

CEPIS: a neumanni ügy európai ügy

A **CEPIS** azaz a **Council of European Professional Informatics Societies** 29 európai ország összesen kb. 450 ezer tagot számláló informatikai társaságainak szövetsége, melynek a Neumann Társaság is a tagszervezete. A nemzetközi szervezet jelentőségéről [írtunk már](#), most pedig a szervezet 2022-ben megválasztott elnökét, **Dr. Luis Fernández-Sanz** urat értük el egy rövid, **exkluzív interjúra**, melyben a Neumann Társaságról alkotott véleményéről is szó esett: [Neumann János nevét viselni: közvetlen kapcsolat egy prominens tudóshoz | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Beszélt arról is, hogy a CEPIS közössége várja az IT-szakértők proaktív részvételét, aktivitását – és szeretné szakértői csoportjainak szerepét, súlyát növelni. Ez nagyon fontos azért, hogy a digitalizáció ügyéért európai szinten tudjunk cselekedni. Ennek jegyében külön is felhívom a figyelmeteket a **CEPIS Informatikai Oktatási szakértői csoportra**, amely arra törekszik, hogy az IT létfontosságú tantárgyként kerüljön be az iskolai tantervekbe. Az oldaluk: <https://cepis.org/informatics-education/>

Az **Információs Társadalom (IS) szakértői csoport** az online ülését **február 22-én**, szerdán 14:30 és 15:30 között [tartja](#). A találkozó célja a csoport prioritásainak

meghatározása, valamint egy rövid- és középtávú cselekvési terv kidolgozása. Érdekes őket is megismerni: <https://cepis.org/information-society/>

A **TrainDL Erasmus+** projekt pedig szintén a segítségünket, véleményünket kéri. Az **Osztrák Számítógépes Társaság (OCG)**, a projekt egyik fő partnereként az MI-területével kapcsolatos országos tapasztalatokra, irányelvekre kíváncsi: [Homepage - TrainDL - train-dl](#)

Remélem ez a pár példa is bizonyítja, hogy mennyi nemzetközi csoport van, melyhez lehet és érdemes csatlakozni – és ehhez tagszervezetként a Neumann Társaság szívesen biztosít keretet. A CEPIS egyértelműen szövetségesünk abban is, hogy a Neumann 120 jubileumi évre a nemzetközi IT-közösség figyelmét is felhívjuk. Legutóbb február 6-án jelent meg ezzel kapcsolatban felhívás: [John von Neumann Commemorative Year kicks off in Hungary - CEPIS](#)

Szalay Imre

HÍREK

Neumann – tükörben

február 23., online, zoom

Folytatódik a Neumann Társaság online meetup sorozata, a Neumann 120 évben egy akadémikussal, aki Neumann János és kortársai nyomában járta be a világot és kereste meg azokat a tanúkat és mondásokat, amelyek kirajzolják számunkra Neumann igazi arcképét.

A meetupon az ismert tudománytörténész professzorral, **Hargittai Istvánnal** beszélgetünk, aki **IDÉZHETŐ NEUMANN JÁNOS** című, a Neumann 120 jubileumi évre megjelenő albumunk egyik szerzője.

További részletek és regisztráció:

[NEUMANN TÜKÖRBEN | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Koszorúk és nagyobb körök

A Neumann 120 jubileumi évben a hagyományos, megszokott koszorúzási ünnepségnél szélesebb körben, elkötelezett intézményekkel, támogatókkal - és persze tagjainkkal emlékeztünk Neumann emléktáblájánál. Állandó együttműködők, a **BMSZC Neumann Technikum** tanárai és diákjai is kiemelték, hogy öröm volt ilyen körben, a **Bolyai János Matematikai Társulattal**, a kecskeméti **Neumann Egyetemmel**, az **Óbudai Egyetem Neumann Karral**, a **SERCO-val** és a **Belváros-Lipótváros önkormányzattal** ünnepelni, egy álom valósult meg ezzel.

Örömet írunk - pedig természetesen egy halálozási évforduló szomorú apropó: egy HALHATATLANra emlékezni viszont mindig felemelő érzés. Összeállításunkban az MTI cikke mellett képgalériát, továbbá **Alföldi István** és **Menyhárt Erika** beszédeit, **Dénes Gábor** drámarészletét és egy középiskolás tehetség, **Balla Ádám Levente** versét is közzétesszük.

[Neumann János szülőházánál emlékeztünk | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

A Neumann-elvektől a high performance computingig

Hol vannak a Neumann-elvek határai, meddig gyakorolnak hatást az informatikára? Milyen neumann gondolatokat érdemes megfontolni, átgondolni a mesterséges intelligencia, a mély gépi tanulás kapcsán? A Monte Carlo-módszer mely IT-területeken nélkülözhetetlen? Idei szakosztályi konferenciánkat a Neumann 120 jubileum kapcsán áthatotta a Neumann-eszmeiség.

De hallhattunk robotikai tehetséggondozásról, orvosbiológiáról, big datáról, fuzzyról is – és természetesen egy kis nosztalgia sem maradhatott el egyes szakosztályaink fénykorából szemezgetve élményeket.

Civil szervezetként azt vállaljuk, hogy a nálunk felhalmozódott tudást, tapasztalatot minél szélesebb körnek „terítjük”, így természetesen **a január 18-i Magyar Informatika Napja konferencia összes előadása bárki számára elérhető immár a Youtube-csatornánkon.**

Iratkozzatok fel, hogy a hasonló friss tartalmakról elsők között értesülhessetek!

[Magyar Informatika Napja konferencia 2023 - A Neumann 120 emlékévé nyitórendezvénye - YouTube](#)

SZAKOSZTÁLY

Rendhagyó útibeszámoló Marokkóról

Fülig Jimmy betette a bogarat a fülembe, hogy Marrakesh egy érdekes város lehet. Tetuán is egy izgalmas városnévnek hangzott. Ennél többet nem is igen tudtam az országról. Ezért aztán nem azzal a várakozással vágtam neki az útnak, hogy soha nem látott dolgokkal fogok találkozni. De - bár piramisokat nem láttam - érdekes kultúráról, mozgalmas történelemről kaptam képet. Egy ország, amelynek népe, földje, hegyei-völgyei és fűje-fája nagyon különbözik a miénktől.

Bárány Sándor informatikus - [Bárány Sándor - ITF, NJSZT Informatikatörténeti Fórum](#) -, az ITF Informatikatörténeti Adattár munkatársa osztja meg velünk élményeit.

Úgy gondoljuk, egy civil szervezet, azaz egy közösség életében a „szakmázás” mellett a szabadidős élmények megosztása is egy színfolt. Szeretettel várunk mindenkit **február 20-án** a beszélgetésre – online.

Zoom-link itt: [Bárány Sándor marokkói élményei | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Óvodások a képernyő előtt

Napjainkban a kora gyermekkori nevelésnek választ kell adnia a digitalizációval összefüggő komplex problémákra is, hiszen a gyerekek születésüktől fogva a digitális médiakörnyezetben élnek. Vajon hogyan lehet az életkori sajátosságokat, az óvodai adottságokat és a megváltozott otthoni környezetet is figyelembe véve felkészíteni a felnőtteket – szülőket és óvodapedagógusokat – a digitalizációval összefüggő fejlesztési-nevelési, pedagógiai kihívásokra?

Február 27-én e-Hétköznapi Szakosztályunk online workshop keretében járja körbe az óvodások életkori közösségével kapcsolatos digitális kihívások témáját. **Talyigás Judit** és **Guld Ádám** köszöntői után **Hartai László**, **Nagy Ildikó Mária** és **Dr. Bethlenfalvy Attila** a Digitális Gyermekvédelmi Stratégia divízió keretei között készült kutatásairól hallhatunk a szerzőktől!

[Óvodások a képernyő előtt | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

TEHETSÉGGONDOZÁS

Alelnökünk egy igazi női példakép!

Átadták az **Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ)** és a **Women in Technology Hungary Egyesület (WiTH)** együttműködésében meghirdetett „40 év feletti női példaképek a digitális gazdaság területén” pályázat díjait. A felhívásra olyan 40 év feletti nőt lehetett ajánlani, akik példaképként szolgálhatnak a fiatalabb generációk és a karrierváltó nők számára, emellett munkájukon keresztül megismerhetjük a digitális gazdaság és a technológia (IKT) szektor lehetőségeit.

A február 8-án, az **EPAM Systems Székházban** megrendezett gálán három kategóriában hirdettek nyertest, továbbá a szakmai zsűri egy különdíjat is átadott.

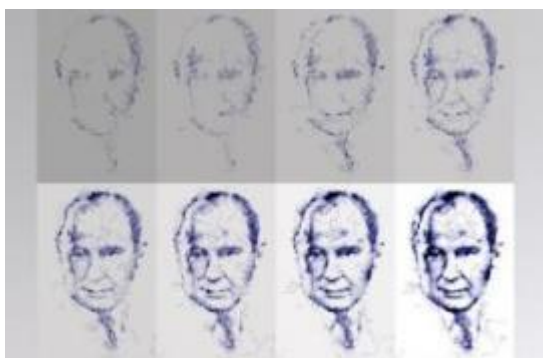
Erdősné dr. Németh Ágnes, a Neumann Társaság tehetséggondozásért felelős alelnöke **Oktatásért különdíjat** kapott a *40 év feletti női példaképek a digitális gazdaság területén* pályázaton. 47 beérkezett jelölés közül 22 női példakép került a zsűri

shortlistjére: köztük a Neumann Társaság által jelölt **Simon Béláné dr. Balogh Ágnes** is. **Mindketten igazi jó példák, inspiráló személyiségek. Gratulálunk!**

[Pozitív női példaképekkel népszerűsíti az IKT szektort az IVSZ és a WiTH | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

Áprilisig készülhetnek a Neumann-rajzok

Ez is tehetséggondozás, de most az a kérésünk, hogy informatikatanár barátaink szóljanak rajztanár kollégáiknak, mert most kis művészeket keresünk! A határidőt áprilisig meghosszabbítottuk!

Neumann János születésének 120. évfordulója tiszteletére a Neumann János Számítógéptudományi Társaság kreatív pályázatot hirdet 6-19 éves, legfeljebb középiskolás diákok számára. Célunk, hogy Neumann életművének a jelenkor ifjú nemzedékeire gyakorolt hatását tudatosítsuk.

A 2023-as Neumann emlékév egyik eseményeként a pályázaton díjazott alkotásokat a széles nyilvánosság is megismerheti – sajtómegjelenések alkalmával, a Neumann személyéhez és a Neumann Társasághoz kapcsolódó intézményekben és kiállítóterekben, a Neumann Társaság kiadványaiban. A legjobb alkotásokat 2023 decemberében közös kiállításon mutatjuk be Budapest belvárosában, a **Deák17 Gyermek és Ifjúsági Művészeti Galériában**.

<https://njszt.hu/hu/news/2022-09-12/neumann-120-kepzuveszeti-diakpalyazat>

Arany – Ezüst – Bronz az Info(1)Cupon

Véget ért a romániai szervezésű, nemzetközi informatikai diákverseny, az Info(1)Cup. A számos román csapat mellett európai és Európán kívüli csapatokat is szerepeltető, erős versenyen **Czarnik Pál** aranyérmet, **Keresztely Zsófia** ezüstérmet, **Sánta Gergely** bronzérmet szerzett. A negyedik magyar versenyzőnk, **Tusnady Sámuel** is kiemelkedő eredménnyel zárta a megmérettetést. Gratulálunk nekik és a csapatvezetőknek:

Erdősné dr. Németh Ágnesnek, a Neumann Társaság tehetséggondozásért felelős alelnökének és helyettesének: **Nikházy Lászlónak** (ELTE IK) és korábbi diákolimpikonunknak, **Noszály Áronnak**!

A versenyzők folytatják felkészülésüket az NJSZT tehetséggondozási programjában.

Eredmények:

<https://www.info1cup.com/results>

Kódkupa – lezajlott a 3. selejtező!

Lezajlott Kódkupa versenyünk online selejtezőjének 3. fordulója is. Az összesített eredmény alapján a 10 legjobb csapat jut be a **március 12-i** döntőbe, amelyet a **Budapesti Fazekas Mihály Gimnáziumban** tartunk.

Ez egy igen fontos és a legtöbb tehetséggondozási versenyunktől eltérően csapatjátékra építő verseny, amely egyben az **IIOT, a Nemzetközi Informatikai Csapat Diákolimpia** válogatóversenye is.

A végeredmény:

[Kódkupa - IIOT válogatóverseny \(kodkupa.hu\)](http://kodkupa.hu)

ProgTábor

A **Gondolkodás Öröme Alapítvány** szervezésében hétfélig programozás tábortokat indít **Nikházy László** tanár úr 6-7. osztályos diákoknak, a hétfélig matematikátáborok mintájára. Hogy mit tanítanak? Idézzük: „Problémamegoldást számítástudományi gondolkodással, konkrétan algoritmusokat, adatszerkezeteket és programozást, mindezt feladatokon keresztül felépítve.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy az elméletben megfogalmazott algoritmusokat implementáljuk és teszteljük is. Erre korábbi versenyfeladatokat használunk, online kiértékeléssel.”

A bevezető, online alkalom ingyenes, a további részletek:

[| ProgTábor felhívás 6-7. osztályos diákoknakA Gondolkodás Öröme Alapítvány \(agondolkodasorome.hu\)](http://agondolkodasorome.hu)

Március 8-án: MIRK Budapest!

Hamarosan Budapesten látjuk vendégül a **Magyar Ifjúsági Robot Kupa** egyes ligáit, majd Nyíregyházán folytatjuk március legvégén. Mindkét helyszínen a Neumann 120-hoz méltó környezetben és ünnepi programmal készülünk.

Nagyon izgalmasnak ígérkezik a budapesti verseny a **Rescue Line**, **Rescue Maze** kategóriával, hiszen évről évre egyre bonyolultabb labirintusokban érik kihívások a robotokat – és ifjú programozóikat!

Várunk mindenkit a robotzsenik seregszemléjére!

[Magyar Ifjúsági Robot Kupa - Budapesti Ligák - 2023. | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

ICDL

Ez egy jó menü! ICDL-lel segít a McDonald's

Kisvárdai fiatalok digitáliskompetencia-fejlesztésére, a McDonald's megbízása alapján, az amerikai adományhálózat magyarországi irodája, a **United Way** írt ki pályázatot.

A Neumann Társaság nyertes projektje fiatalok ICDL felkészítését és vizsgáztatását tűzte ki célul, ami által a kisvárdai térségben a megfelelő motivációval rendelkező hátrányos helyzetű iskolások közül 25-en részesülnek a támogatásban.

<https://njszt.hu/hu/news/2023-02-15/mcdonalds-kisvardai-diakok-icdl-bizonyitvanyhoz-jutasat-segiti>

ICDL Kihívás

Február végén ér véget akciónk, melyen a főnyeremény egy XBOX SERIES X 1TB konzol! Okosórát, gaming headsetet, ajándékutalványt is nyerhetnek a vizsgázók. Sőt, nemcsak a diák, de akár a tanára is nyerhet! Számukra is számos díjat ajánlunk fel, összesen közel félmillió forint értékben.

[ICDL Kihívás! - A nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítva | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

ÖRÖKSÉG

Programozott grafikák

A promotional poster for a digital art exhibition. The title is 'Programozott grafikák Csízy László számítógépes grafikái a Neumann 120 évben'. The location is 'Szent-Györgyi Albert Agora 6722, Szeged, Kálvária sgt. 23.' and the date is '2023. március 11., szombat, 11 óra'. The poster features a portrait of László Csízy and a grid of digital art. Logos for Szt, ITK, and Magyar Elektrografikus Társaság are visible. At the bottom, there are website URLs (agoraszeged.hu, ajovomultja.hu) and social media handles (neumann120.hu, #neumann120) along with the 'N120' logo.

Csízy László számítógépes grafikái a Neumann 120 évben

Megnyitó az Agorában, március 11-én, 11 órakor!

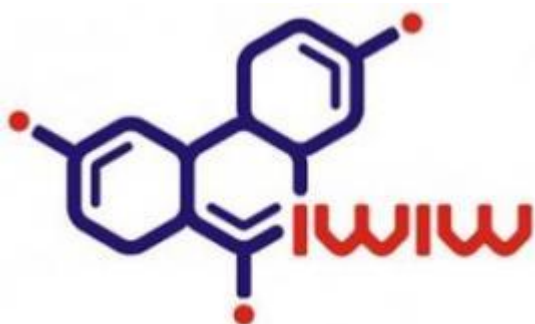
Új kiállítással készülünk a Neumann 120 jubileumi év keretében! A tárlaton Csízy László az 1970-es években Magyarországon gyártott **EMG-666** programozható számológéppel alkotott korai munkáiból és **Apple Macintosh** számítógéppel készített újabb műveiből is láthatunk válogatást.

A Programozott grafikák a Neumann Társaság Informatika Történeti Kiállításának (ITK) is helyet adó Szent-Györgyi Albert Agorában látogatható, az időszak tárlaton

a computer art művek mellett az eszközként használt számítógépek is bemutatásra kerülnek. A látogatók az állandó kiállításon az egész informatikatörténetet átfogó gyűjteményét is megtekinthetik az épületben.

[Programozott grafikák | A jövő múltja \(ajovomultja.hu\)](#)

Már a net is retró?

Kütyük és sztorik – a **Retró Rádió** most sem maradt jó anekdoták nélkül **Leirer Tímea** szerkesztő-műsorvezetőnek és rendszeres beszélgetőpartnerének, **Képes Gábor** kollégánknak köszönhetően. Jártatok netkávézóban? Találtatok meg régi ismerőst a WIW-en? Lehetne akár a világbéke záloga is, hogy pár lépésben mindannyian ismerjük egymást!

A komoly előadások mellett ilyen könnyedebb tartalmaink is vannak – kövessétek Youtube-csatornánkat! A friss rádióshow itt hallgatható meg:

[Szubjektív internet-történet \(Retro Rádió 2023.02.05.\) - YouTube](#)

PARTNER

Masters of Digital 2023

Március 8-9., Brüsszel & online

Miközben kontinensünk továbbra is küzd a COVID-járvány utóreggéseivel, Oroszország ukrajnai háborúja még jobban megterhelte a világgazdaságot és az európai egységet. Eközben a 2022-es nyár rekkenő hősege megmutatta nekünk, hogy a tétlenség milyen következményekkel jár az éghajlatra. A digitális technológiák központi szerepet játszhatnak e számos, egymással összefüggő válság kezelésében.

A 2024-es európai választások előtti következő két év kritikus időszak lesz ahhoz, hogy Európa gazdaságát innovatívabbá tegyük, miközben kiaknázzuk a digitális lehetőségeket az emisszió csökkentésében. Ugyancsak kulcsfontosságú a technológia erejének kihasználása a hibrid fenyegetésekkel szembeni digitális ellenállóképességünk erősítésében.

A cselekvés ideje most van.

A DIGITAL EUROPE nagy rendezvénye: [Masters of Digital 2023 – 8-9 March, Brussels & Online](#)

Projekt – Karrier – Menedzsment

A **25. Projektmenedzsment Fórum** kapcsán most is felmérés készül, hogy bemutathassunk a szakmai közvélemény érdeklődésére számot tartó információkat. Az **2023. április 13-i konferencia** fő témája, a karrier áll idén a kérdések központjában, a kérdőívet **március 6-ig** lehet kitölteni: <https://www.hte.hu/web/projekt2023/kerdoiv>

A felmérés eredményeit a **Projektmenedzsment Fórum** egyik szekciójának keretei között mutatjuk be és vitatjuk meg, és közzétesszük a konferencia kiadványában is.

Szalay Imre ajánlója a PM Fórumhoz: [Szalay Imre 25. Projektmenedzsment Fórum 2023 - YouTube](#)

A holográfia fejlődése Gábor Dénes után

Február 23-án, a Gábor Dénes Díjasok Klubjával!

Dr. Koppa Pál - Sarkadi Tamás: A holográfia mai szemmel – „cherchez la phase”

Előadásuk vezérfonala Gábor Dénes korszakalkotó felismerése, amely szerint egy fényhullám amplitúdója, frekvenciája és terjedési iránya mellett a fázisa is érzékelhető és hologram formájában rögzíthető.

A fázis érzékelése, manipulálása és rekonstrukciója szó szerint új dimenziókat nyitott a mérés-technika, a mikroszkópia, a kép megjelenítés, és a biztonságtechnika területén. Az

előadásban néhány korszerű alkalmazás példáján keresztül mutatják be a holografikus elv működését, és annak hatását a mai tudományra és technológiára.

A szakmai előadások után egy rövid társadalomtudományi előadás következik.

[A holográfia fejlődése Gábor Dénes után | Facebook](#)

ITBUSINESS - Szoftverológia

Március 7-én!

„Minden üzleti vállalkozás egy szoftervállalkozás”, mondta **Watts S. Humphrey**, a szoftverminőség fogalmának szülőatyja, aki azt a csoportot vezette az IBM-ben, amely a világ első szoftverlicencét bocsátotta ki az 1960-as években. Kevés az időtállóbb mondás az informatikában, mint Humphrey-é. Rendszerekbe integrált szoftverek nélkül a mai vállalatok nem működhetnek, és a létrehozott termékek mind nagyobb hányadában fut valamilyen szoftver.

Az **ITBUSINESS & TECHNOLOGY 2023** konferencia azt az összetett ökoszisztémát térképezi fel, amelyben alkalmazások születnek, működnek, fejlődnek és végül átadják a helyüket fejlettebb utódaiknak. Terítékre kerülnek majd a legfontosabb szoftverológiai kérdések

[ITBUSINESS&Technology 2023_1 - ITBUSINESS](#)

Kint voltunk a RobonAUTon!

Ekkora tömeget a [BME Villamosmérnöki és Informatikai Kar](#) Q épület aulájában a pandémia előtt láttunk utoljára!

A fantasztikus [RobonAUT](#) verseny ismét közönség előtt zajlott, az önvezető kis robotautók versenyén idén egy félelmetes kalózrobot is fokozta az izgalmakat és bonyolította azt a robotprogramozói kihívást, melyet a versenyzőknek az ügyességi pályán teljesíteniük kellett. Ne felejtjük, hogy az ilyen egyetemi versenyek felé nagyszerű belépőt, gyakorlatot adnak az olyan, kisebbeknek szóló versenyeink, mint a Magyar Ifjúsági Robot Kupa és a szombathelyi RobOlimpia!

Érdemes korán elkezdni a robotika tanulását, vinni a gyerekeket akár nézőként is a versenyekre – és hallgatóként pedig már részesei lehetnek az önvezető autók fejlesztésének és az ilyen versenyeknek.

Eredmények: [RobonAUT 2023 Eredmények – RobonAUT \(bme.hu\)](#)

First Lego League – Tatabányai döntő

Fiatalokhoz méltó, vidám, jó hangulatú megnyitóval indult a FIRST LEGO League tatabányai regionális selejtezője, melynek az Edutus Egyetem adott otthont. A csapatokat **Némethné dr. Gál Andrea** rektor, illetve **Flieber Ádám**, a verseny főszervezője köszöntötte. A verseny témája az energetika, az energia okosabb felhasználása és termelése volt. A selejtezőn hét csapat mérte össze a robotikai és a programozási tudását.

Eredmények:

www.regioregia.hu/index.php?hir_id=9090

Köszönetünket fejezzük ki minden korábbi támogatóknak, aki hozzájárult egyesületünk munkájához, vagy felajánlotta személyi jövedelemadója 1 %-át. Ezzel a legrégebb hazai informatikai szervezet fennmaradását és céljai megvalósítását támogatta.

Kérjük, ha lehetősége van rá, idén se feledkezzék meg rólunk!
Köszönjük!

Adószámunk: 19815888-2-41

Támogatóink

